

Fördjupad översiktsplan för Vindkraftspark på Nordbillingen
Skara kommun, Västra Götalands län

Utlåtande 2012-09-27

Bilaga 3

Utlåtande

efter granskningsutställning av Fördjupad översiktsplan för Vindkraftspark på Nordbillingen Skara kommun, Västra Götalands län

Upprättad den 1 mars 2011 och reviderad
den 15 maj och den 27 september 2012

Kommunstyrelsen beslutade den 30 maj 2012 om utställning, i enlighet med PBL (plan- och bygglagen 1987:10) 4:6 – 8, av det reviderade förslaget till fördjupad översiktsplan för Vindkraftspark på Nordbillingen. Under utställningstiden 25 juni – 10 september 2012 har planhandlingarna tillsammans med miljökonsekvensbeskrivning och samrådsredogörelse funnits tillgängliga för allmän granskning på samhällsbyggnadskontoret samt på biblioteket i Skara. Utställningshandlingarna har också funnits för nedladdning på Skara kommuns hemsida.

Utställningshandlingarna har remitterats till ett 70-tal olika instanser däribland statliga regionala myndigheter, angränsande kommuner, politiska partier, organisationer och ideella organisationer samt enskilda företag. Under utställningstiden har allmänhet och remissinstanser kunnat

lämna synpunkter på förslaget. Sammanlagt har 14 remissvar inkommit, plus ett som inte var undertecknat och därför inte behandlas här. Remissvaren har sammanställts i detta utlåtande där även kommentarer ges till hur samhällsbyggnadskontoret ställer sig till inkomna synpunkter.

Innehållsförteckning över remissvar

1. Telia Sonera Skanova Access AB (Skanova) (2012-06-27)
2. Bengt Lindhé och Göran Holm (2012-07-04)
3. Luftfartsverket (LFV) (2012-07-06)
4. Jonny Fagerström, Skövde, mediatalesman för Föreningen Svenskt Landskapsskydd FSL (2012-08-24)
5. Vattenfall Eldistribution AB (2012-08-28)
6. Trafikverket (2012-09-03)
7. Västergötlands Ornitologiska Förening VgOF (2012-09-04)
8. Naturskyddsföreningen Skara (2012-09-04)
9. Eggby-Istrum-Öglunda hembygdsförening (2012-09-06)
10. Lidköpings kommun (2012-09-06)
11. Västergötlands fornminnesförening (2012-09-07)
12. Skogsstyrelsen (2012-09-10)

13. Falköpings kommun (2012-09-11)
14. Skövde kommun (2012-09-14)

Remissvar i ankomstordning

1. Telia Sonera Skanova Access AB (Skanova) (2012-06-27)

Skanova har inget att erinra.

2. Bengt Lindhé och Göran Holm (2012-07-04)

Lindhé och Holm framhåller att den fördjupade landskapsanalysen som medföljer översiktsplanen visar att vindkraftsverken kommer att synas vida omkring. De hävdar att vindverken kommer att förvandla mer än 80 hektar av Nordbillingen till industrimark och de kommer att dominera landskapsbilden i mycket stora delar av Västergötland. De påpekar att en framtida världsarvsansökan för kambrosilursområdet i centrala Skaraborg mycket väl kan påverkas om storskaligt vindbruk ökar i området. De hänvisar även till tidigare gemensamt framförda synpunkter på projektet, där man menar att vi redan har tillräckligt med el i Sverige och att de planerade verken inte reducerar några koldioxidutsläpp i vårt land.

Lindhé och Holm anser att samhällsbyggnadskontoret inte tagit till sig deras tidigare påpekanden om att de

tilltänkta vindkraftverken inte reducerar några koldioxidutsläpp. De tar avstånd från att samhällsbyggnadskontoret hänvisar till Energimyndigheten i dessa frågor. De menar att följden blir att vi ska föröda omistliga naturvärden på Billingen för att hjälpa Tyskland med sin elförsörjning när man nu råkat in i problem efter beslutet att stänga de egna kärnkraftverken.

Lindhé och Holm avslutar sin skrivelse med att vädja till Skara kommunfullmäktige att rösta nej till detta ödesdigra förslag.

Bemötande och kommentarer:

Samhällsbyggnadskontoret förlitar sig på riksdagens, regeringens och de statliga myndigheternas analys av utbyggnadsbehovet av förnybar, koldioxidsnål elproduktion. Vindkraften är en viktig del av detta, ett faktum som ifrågasätts endast av vissa klimatskeptiker.

Den avgörande frågan när det gäller den fördjupade översiktsplanen Vindkraftspark på Nordbillingen är dock att väga fördelarna mot nackdelarna när det gäller landskapsbild och naturintressen på den aktuella platsen.

Samhällsbyggnadskontoret delar Lindhé och Holms påpekande att landskapsanalysen visar att vindkraftsparken kommer att synas vida omkring. Med detta beslutsunderlag som grund är det kommunfullmäktiges uppgift att göra en övergripande avvägning mellan för- och nackdelar med projektet.

3. Luftfartsverket (LFV) (2012-07-06)

LFV har som sakägare av CSN-utrustning inget att erinra. Med CNS-utrustning menas utrustning för kommunikation, navigation och radar.

4. Föreningen Svenskt Landskapsskydd (FSL) genom mediatalesman Jonny Fagerström, Skövde, (2012-08-24)

Jonny Fagerströms (FSL) yttrande omfattar 25 sidor text och bilder. Sammanfattningen och yrkandet återges här i sin helhet:

Sammanfattning:

I maj 2007 överlämnade Länsstyrelsen i Västra Götaland ett förslag på områden av riksintresse för vindbruk till Energimyndigheten. Bakgrunden var att länsstyrelserna fått i uppdrag att se över befintliga områden samt ta fram förslag på nya områden som kan vara lämpliga som riksintresse för vindbruk enligt 3 kap 8 § Miljöbalken.

Länsstyrelsens första förslag ledde till kraftig debatt och ifrågasättanden eftersom det bland annat omfattade Nord- och Sydbillingen, Brommö, Mösseberg och Halle- och Hunneberg.

I mars 2008 presenterade Länsstyrelsen ett reviderat och "slutligt" förslag där dessa känsliga områden utgått.

Även i Skara kommuns planer pekas på att berget Billingen och vissa kringliggande delar skall betraktas

som värdefull landskapsbild och är därmed olämpligt för etablering av vindkraftverk. Trots detta har nu Skara kommun efter påtryckningar från Vallebygdens Energi ändå tvingats in i planarbetet för en vindkraftspark på Billingen. Hur ska medborgare och fastighetsägare kunna förutse kommunal planering om förändringar av planeringsunderlag sker "ad hoc" och genom icke spårbara incitament från enskilda och privata intressen, i detta fall i stark privatekonomisk kontext som inte ens är samhällsnyttig.

Vindkraften beskrivs i underlaget ha en "positiv inverkan på klimatet". På vilket sätt? Svensk elproduktion är redan koldioxidfri och möjligheter att exportera vindkraft till utlandet begränsas av kanaliseringar i stamnätet och den nordtyska barriären (svårigheter att överföra ström från norra Tyskland och söderut). När det blåser i södra Sverige är förhållandet oftast detsamma i Danmark och Tyskland varvid dessa länder måste göra sig av med sin egen vindel. Vindkraften är heller ingen "högvärdig energi" som anges i underlaget utan är ett marginellt krafttillskott som helt saknar effektvärde och kräver reglerkraft.

Landskapsanalysen är undermålig, den är dessutom en partsinlaga gjord av Vallebygdens Energi i samråd med Skaraborgs Hushållningssällskap (gäller även MKB). Konsulten vid Hushållningssällskapet som

gjort analysen, Christina Marmolin, lever i relation med Vallebygdens Energis ordförande Ola Karlsson. Den till synes objektiva ansatsen är istället en illa dold partsinlaga där man medvetet tonat ned visuell påverkan på landskapet.

Landskapsbilden kommer att kraftigt förändras i Skaraborg. Vindkraftverkens placering högt uppe på platåberget Billingen gör att de kommer att påverka horisonten på långa avstånd. Kommunen och Vallebygdens Energi har inte tagit hänsyn till att just Skaraborg med sina platåberg är extra känsligt för landskapspåverkan. Synbarheten och störningarna blir omfattande.

Västergötlands Hembygdsförbund sammanställde 2005 en världsarvsansökan för kambrosilurområdet i centrala Skaraborg. Kambrosilurområdet utgörs av en triangel, som innefattar Västergötlands berömda och unika platåberg. Skara kommun sade den gången nej till projektet men Länsstyrelsen svarade ja. Det är uppenbart att en framtida upprepad världsarvsansökan är helt omöjlig om man förvandlar delar av området till ett industriområde.

Det stora flyttfågelstråket från Hornborgasjön norrut mot sjön Östen går rakt över det område där Skara kommun avser att tillåta 6 vindkraftverk som är 190 meter höga. I detta hänseende kunde vindkraftsparken knappast ha placerats sämre. Fågelin-

venteringen har också stora brister främst beroende på att man inte tillräckligt beaktat tidpunkten för när de allra största fågelsträcken går, nämligen från Hornborgasjön och norrut på våren under den första halvan av april. Sträcken innehåller normalt omfattande formationer av tranor, gäss och svanar, vilket på ett helt otillräckligt sätt är beaktat i inventeringen då besök på platsen inskränkt sig till enstaka besök. Inventeringen måste därför bedömas såsom mycket otillräcklig. Skara kommun riskerar i framtiden att inte vara trovärdig för turister inom sina viktigaste turistområden och bland de 120 000 tranturister som årligen besöker trakten.

Grundläggningen av vindkraftverken kommer också att påverka grundvatten och vattenflödet i området mellan Sjömossen och Våtemossen. Avvattning och/eller uppdämning kan därför komma att ske i området. Sjömossen ingår i den nationella myrskyddsplanen och utgör därmed enligt länsstyrelsen ett planerat naturreservat. Föreningen Svenskt Landskapsskydd anser att en vindkraftspark invid Sjömossen är ett mycket stort ingrepp i naturen, speciellt som Sjömossen alltså utgör ett planerat naturreservat. Området kring Sjömossen utgör också en av få riktigt orörda delar av Skövde och Skara kommuner. En sann vildmark med ett omfattande djurliv och med spelplatser för orre och häckande tjäder.

Yrkanden:

Föreningen Svenskt Landskapsskydd – FSL avvisar förslaget avseende vindkraftspark på Nordbillingen. Vi yrkar på att Skara kommun inte antar den fördjupade översiktsplanen. Vi hemställer också om att Skara kommun inte ger sitt tillstånd till förslaget (utnyttjar det kommunala vetot)

Bemötande och kommentarer:

Kommunal översiktsplanering är en ständig process av förändring. Översiktsplaneringen är ett strategiskt redskap för den direktvalda fullmäktigeförsamlingens folkvalda ledamöter. Plan- och bygglagen kräver dessutom att kommunfullmäktige ”minst en gång under mandattiden / ska / pröva om översiktsplanen är aktuell” (4:14 PBL 1987:10)

Ett sätt att hålla den översiktliga planeringen aktuell och levande är att arbeta med fördjupade översiktsplaner. Att planeringen sker ”ad hoc”, ett latinskt uttryck som i detta sammanhang betyder att en utredning tillsätts för ett särskilt ändamål, skapar öppenhet om ett tydligt syfte. Tvärt emot vad Föreningen Svenskt Landskapsskydd hävdar finns nu för första gången ett väl genomarbetat och debatterat underlag för politiska beslut angående vindkraft på Nordbillingen.

Vindkraft har en positiv inverkan på klimatet genom att vara en av de mest koldioxidsnåla energikällorna. Elproduktion från vindbruk växer snabbt i hela världen. I Sverige producerar vindkraftverken på årsbasis nu mer än den nedlagda kärnkraftsverket i Barsebäck. Därmed minskar Sveriges behov av att under vissa perioder importera fossil

energi från Danmark och Tyskland och att vid vissa tillfällen vara beroende av rysk kärnkraft. Sverige är idag en del av en nordeuropeisk energimarknad. Ökad produktion av förnybar och koldioxidsnål el tränger undan föråldrad energiproduktion inom hela marknadsområdet.

Vallebygdens Vind AB är uppmanades av både länsstyrelse och kommun att komma in med en förbättrad landskapsanalys. Huruvida bolaget tar fram analysen med egen personal eller konsult lägger sig inte myndigheterna i. Inte heller personalens relationer inom eller utom bolaget är något som myndigheterna studerar. Avgörande är produktens kvalitet.

Sambällsbyggnadskontorets uppfattning är att materialet är tillfredsställande. Kartmaterial, beskrivningar och fotomontage ger tillräckligt stöd för sambällsbyggnadskontorets slutsats i miljökonsekvensbeskrivningen att

”en exploatering innebär en tydlig påverkan på landskapsbilden i stora delar av Skaraborg. Platåbergen har hittills undantagits från exploatering för vindbruk. Med FÖP-Nordbillingen bryts detta undantag, vilket kan innebära ökat tryck även på andra delar av högt belägna platser med goda vindförhållanden i Skaraborg.”

Vidare sammanfattar miljökonsekvensbeskrivningen:

”Genom att vindresursen i det aktuella området utnyttjas optimalt med sex stora vindkraftverk, var och ett med en totalhöjd på 190 meter, beräknas den elektriska energin

uppgå till ca 52 miljoner kWh per år. Det motsvarar förbrukningen av hushållsel hos drygt 10 000 villabushåll. /.../

Antagandet av FÖP-Nordbillingen innebär att Skara kommun, vid en sammanvägning av olika intressen, anser att markanvändningen inom det aktuella området ska kunna upplåtas för vindbruk. Exploateringen kommer att omgärdas av de villkor för driften som länsstyrelsen beslutar om.”

Huvuddelen av de övriga frågor som Föreningen Svenskt Landskapskydd tar upp i sitt 25 sidor långa remissvar är frågor som noggrant kommer att kontrolleras och värderas i länsstyrelsens pågående tillståndsprövningen. Förutsättningen för att denna process ska fortsätta är dock att Skara kommun ger ett tillstyrkande baserat på en övergripande bedömning.

5. Vattenfall Eldistribution AB (2012-08-28)

Vattenfall framför att deras synpunkter blivit tillgodosedda i tidigare skede och inget ytterligare har att erinra.

6. Trafikverket (2012-09-03)

Trafikverket har inget att erinra.

7. Västergötlands Ornitologiska Förening VgOF (2012-09-04)

Västergötlands Ornitologiska Förening anför i huvudsak följande: Föreningen lyfter fram att

Hornborgasjön är naturreservat, Natura2000-område och Ramsar-biotop. Sjön är en rastplats och häckningslokal för fåglar av internationell betydelse och besöks årligen av fågelvänner och turister som kan räknas i hundratusental. Den planerade vindkraftsparken berör direkt en viktig del av Sveriges och Europas fågelfauna genom att den ligger inom zonen för de mycket stora fågelsträck som på våren går norrut från Hornborgasjön och under hösten i motsatt riktning.

Att vindkraftverk dödar fåglar är väl belagt. Speciellt känsliga fåglar är större fåglar med sen könsmognad och låg reproduktion. Hit hör framförallt större rovfåglar. Både havs- och kungsörn sträcker över det aktuella vindkraftsparkområdet. Tranornas sträck påverkas inte under vårsträcket, eftersom de då flyger så högt. Däremot kommer de under hösten inflygande på låg höjd, bl. a. över Billingsens platå, för att rasta vid Hornborgasjöns norra del. I det nord- och sydgående sträcket ingår samtliga i Sveriges insjöar häckande andarter. En stor del av dessa sträck sker under natten. Sammantaget sträcker ett stort antal fåglar inom området.

VgOF hänvisar till citerade uppgifter från Sören Jägmarker, där Alta Montpasset i Kalifornien nämns, och framhåller att det enligt uppgifter från Länsstyrelsen i Västra Götalands län är den vindkraftsparken numera avstängd under flera

månader vår och höst. Bland annat har den mycket sällsynta kaliforniska kondoren drabbats hårt.

VgOF framhåller att den fågelinventering som gjordes på uppdrag av Vallebygdens Vind AB på södra Nordbillingen 2011 är helt undermålig vad gäller sträckande fåglar, som är av störst intresse i sammanhanget och av nationell och internationell betydelse. En tillfredsställande sträckinventering kräver dagliga observationer under aktuella perioder under minst två år. Rapporteringen ska som ett minimum omfatta tre perioder som inkluderar vår respektive höst. Fågelsträck nattetid kan registreras med radarteknik. Uppgifterna i rapporten om sträckande fåglar är nästast obefintliga och vilseledande.

Sammanfattningsvis konstaterar VgOF att den planerade vindkraftsparken utgör ett hot mot fågelfaunan i Sverige och Europa. Naturligtvis kan det inte i detalj anges vilka konsekvenser som kommer att ske. Med stöd av miljöbalken, EU:s fågel- respektive habitatdirektiv, artskyddsförordningen och den svenska förteckningen över rödlistade arter, samt försiktighetsprincipen, avstyrker VgOF att det planerade projektet genomförs.

Bemötande och kommentarer:

Samhällsbyggnadskontoret menar att dessa frågor, om den aktuella vindkraftsparkens påverkan på fågellivet, i detalj

kommer att besvaras i länsstyrelsens tillståndsprövning. De skiljaktiga ståndpunkter som redovisats i sammanhanget kan inte slutligt avgöras på den översiktliga planeringsnivån.

8. Naturskyddsföreningen Skara (2012-09-04)

Naturskyddsföreningen Skara anför huvudsak följande: Naturskyddsföreningens syn på vindkraft i allmänhet är positiv. Vindkraften är en del av omställningen till en fossilbränslefri kommun vilket vi tycker är bra. Men lokaliseringen av en vindkraftspark på Nordbillingen inger stor oro eftersom närheten till Hornborgasjön med flyttfåglar som passerar vår och höst riskerar att kollidera med vindkraftverken.

Naturskyddsföreningen anser att etablering som huvudregel ska undvikas på platser som skyddas enligt miljöbalken och i andra känsliga eller skyddsvärda områden. Områden som skyddas av internationella naturvårdskonventioner får inte komma i fråga. Anläggningar ska inte heller placeras i nära anslutning till sådana områden om det finns risk för störningar.

Vindkraften är en välutvecklad teknik med låg miljöpåverkan, men verken får inte byggas så att de hotar höga naturvärden såsom värdefulla biotoper på skogsklädda höjder, flyttstråk och häckningsområden för stora fåglar. Vindkraftsverken ska i första hand lokaliseras till områden som redan är exploaterade

eller bullerstörda, som utefter vägar och vid industriområden.

Föreningen tar inte ställning vare sig för eller emot den föreslagna etableringen ur estetisk synvinkel eftersom man menar att det är en fråga om tycke och smak hur varje enskild person upplever vindkraftsparkens visuella påverkan på landskapsbilden.

Föreningen redovisar för kännedom följande synpunkter med avseende på påverkan på naturen i området.

Floran i området. Den föreslagna placeringen är godtagbar med hänsyn till miljöpåverkan på floran i området under förutsättning att Sjömossen inte påverkas.

Fladdermöss. Undersökningar finns som visar att det finns många arter av fladdermöss i Valleområdet. Utredningar har även visat att fladdermöss löper risk att dödas när de jagar insekter nära vindkraftverk. Fladdermöss är fridlysta och vi förutsätter därför att nödvändig expertis anlitas för att utreda risken att fladdermöss från närområdet skadas vid insektsjakt. Fåglar. Speciella förhållanden att ta hänsyn till råder på den föreslagna platsen. Utöver de häckfåglar som finns i området passerar även flyttfåglar i luftrummet över trädtopparna under våren och hösten.

Ett flyttstråk av internationell betydelse som går i Sveriges inland genom Hornborgabäckenet med huvudstråket som passerar över norra Billingen i riktning mot NO/SV. Fåglar följer sina uråldriga inprogrammerade flyttvägar och orienterar sig efter en inre kompass. Fåglar som använder Hornborgasjön som rastplats under våren och hösten är främst svanar, gäss, andfåglar, vadare och tranor. De passerar över Nordbillingen på relativt låg höjd och flyttningen sker både natt och dag i såväl klart som mulet väder.

Området för den planerade vindkraftsparken ligger rakt under och i linje med det beskrivna flyttstråket. En vindkraftspark innebär en stor barriär i luftrummet för fåglarna att passera på sin flyttväg. Risken för fågelkollisioner är uppenbar och speciellt stor nattetid då många andfåglar flyttar. Hela flockar kan slås ut.

Hornborgasjön är en viktig fågellokal i Europa och skyddas av internationella naturvårdskonventioner med syfte att bevara den biologiska mångfalden och är upptagen i både Ramsarlistan över viktiga våtmarker och i BirdLife Internationals lista över viktiga fågellokaler och ingår i ett nätverk av rastplatser.

Naturskyddsföreningen Skara sammanfattar och begär följande:

Beträffande den visuella aspekten på den förändrade landskapsbilden tar föreningen inte ställning varken för eller emot. En vindkraftspark i det föreslagna området innebär kollisionsrisk och störning för flyttande fåglar som passerar över Nordbillingen i samband med rastandet vid Hornborgasjön och höst.

Naturskyddsföreningens Skaras begäran är:

Att i underlaget till länsstyrelsens tillståndsbedömning ska ingå en seriös, oberoende studie över olika fågelarters utsatthet i det förslagna området.

Att i denna studie bör ske heltäckande under hela sträcksäsongen vår och höst och även omfatta studier av nattsträcken. Detta kan t.ex. ske med hjälp av radar e d.

Att erfarenheter och kunskap från lokalt fågelkunniga som har studerat fåglar och deras flyttvägar, tas till vara.

Bemötande och kommentarer:

Samhällsbyggnadskontoret noterar att Naturskyddsföreningen på ett generellt plan är positiv till vindkraft. Utifrån Naturskyddsföreningens perspektiv är den pågående klimatförändringen ett långsiktigt hot mot den biologiska mångfalden och utbyggnaden av förnybar elproduktion är därmed en betydelsefull uppgift. Samhällsbyggnadskontoret delar Naturskyddsföreningens synpunkter på att detaljerad kunskap om flora och fauna ska ingå i länsstyrelsens tillståndsprövning av vindkraftsparken. Se även tidigare kommentar till VgOF.

9. Eggby-Istrum-Öglunda hembygdsförening (2012-09-06)

Eggby-Istrum-Öglunda hembygdsförening har inget att erinra.

10. Lidköpings kommun (2012-09-06)

Lidköpings kommun har inget att erinra.

11. Västergötlands fornminnesförening (2012-09-07)

Västergötlands fornminnesförening avstyrker att en vindkraftspark placeras på Billingen.

Nedan återges föreningens uttalande i sin helhet.

Uttalande av Västergötlands fornminnesförening till skydd av platålandskapets unika natur- och kulturvärden

De västgötska platåbergen är landskapets äldsta monument. Med sina 260 miljoner år har dessa diabastäckta relikter från en med mänskliga mått mätt mycket avlägsen forntid alltid utgjort fasta punkter i både historien och i vardagen för generationer av västgötar. Platåbergens karakteristiska och plana siluetter är – skogbevuxna eller kala – synliga vårdtecken över horisonten från nästan överallt i landskapet och utgör därmed en ständig påminnelse om människans litenhet i det större perspektivet.

I bergens skugga har källsprång gett näring åt bosättningar i många tusen år, åt jägare och odlare i förhistorisk tid, åt torpstugor, stormannagårdar eller klosterstiftelser i historisk tid. Vegetationen på deras sluttningar har bjudit timmer, lövtäkt och bete och samtidigt erbjudit värdefullt jaktbyte.

Med sina drygt 130 km² yta är Billingen det största av dessa åldriga monument och har, tillsammans med Hornborgasjön, blivit en central markör i planeringen för den satsning på Världsarv och kulturturism som pågått under en följd av år.

Med detta som bakgrund upplever vi idag de plötsligt uppflammande förslagen till både horisontlinjesprängande vindkraftsparker och provborrningar som möjlig inledning till gruvbrytning på Billingen såsom ett reellt hot mot en av landskapets värdefullaste miljöer.

Västergötlands fornminnesförening vill därför uppmana alla i frågan involverade parter att både besinna sitt ansvar och att ompröva fattade beslut vilka Föreningen anser utgör ett hot och ett svek mot landskapets innevånare, miljö och kultur.

Bemötande och kommentarer:

Västergötlands fornminnesförening ger genom sin sekreterare Sven-Olof Ask ett kraftfullt uttalande till skydd för platåbergens unika historiska kulturvärden. Samtidigt vill samhällsbyggnadskontoret påpeka att det skaraborgska

landskapet hela tiden, genom årtusendena, påverkats av människors verksamheter. Med ett historiskt perspektiv av geologiska mått måste en park av sex vindsnurror, med en beräknad livstid av 25 år, uppfattas som ett mycket tillfälligt inslag. Jämfört med storskalig uranbrytning kan vindbrukets påverkan inte bedömas som annat en relativt beskedlig.

Fornminnesföreningens ståndpunkt är dock en viktig del i det slutliga underlaget för kommunfullmäktiges beslut.

12. Skogsstyrelsen (2012-09-10)

Skogsstyrelsen påtalar att de två nordligaste planerade verken kan komma att påverka tre befintliga biotopskydd. Enligt 7 kap 11 § MB (Miljöbalken) får man inte inom ett biotopskyddsområde bedriva verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Ifall naturvärdena i biotopskyddsområdet kommer att beröras måste verksamhetsutövaren söka dispens hos Skogsstyrelsen.

Skogsstyrelsen vill också understryka att tillfartsvägar och ledningsdragningar ofta påverkar skogliga naturvärden mer än själva kraftverken och därför är det viktigt att samtidigt som verkens placering planeras, också planera vägar och ledningsdragning till verkan.

Bemötande och kommentarer:

Samhällsbyggnadskontoret förutsätter att verksamhetsutövaren samråder med Skogsstyrelsen och skaffar de eventuella

dispenser som krävs.

13. Falköpings kommun (2012-09-11)

Falköpings kommun har inget att erinra.

14. Skövde kommun (2012-09-14)

Skövde kommun har begärt och fått några dagars längre svarstid. Skövdes yttrande återges nedan i sin helhet:

Kommunstyrelsen noterar att aktuellt planförslag inte är samstämmigt med Skövde kommuns vindkraftsplan och översiktsplan. I denna bedöms etablering av vindkraftsverk på Billingen vara olämpligt med hänsyn till landskapsbild samt natur- rekreations- och friluftsvärden. Föreslagen lokalisering av vindkraftsparken kommer att innebära en förändring av landskapsbild och Billingens siluett från västra sidan, men även från östra sidan av berget från Skövde stad. Vidare ligger den aktuella lokaliseringen relativt nära Blängsmossen som Skövde kommun pekat ut i översiktsplanen som tyst och opåverkat område.

Kommunstyrelsen i Skövde kommun vill även framföra vikten av att den fördjupade översiktsplanen och lokaliseringen av vindkraftsverken tar hänsyn till friluftslivets intressen och uppförs på ett sätt så att:

- Riktlinjer för god ljudkvalitet i natur- och kul-

turmiljöer följs, och då särskilt för motions-spår, vandrings- och skidleder samt för hela Blängsmossen.

- Vandringsleder och vinterleder, i såväl Skara som Skövde och Falköpings kommuner inte påverkas negativt.
- Det inte finns någon risk för nedfallande is från verken.

Bemötande och kommentarer:

Skövde kommun framförde inte några kritiska synpunkter under samrådet. De avslutande punkterna i det nu framförda remissvaret bör kunna lösas i tillståndsprövningen.

När det gäller ljudkvaliteten på Blängsmossen kan konstateras att hela området ligger utanför en beräknad ljudnivå från vindkraftsparken på 35 dB(A). Vad iskast beträffar kan detta lösas tekniskt och det är upp till tillståndsprövande myndighet att reglera frågan i villkor för driften.

När det gäller ljudkvaliteten på Blängsmossen kan konstateras att hela området ligger utanför en beräknad ljudnivå från vindkraftsparken på 35 dB(A). Vad iskast beträffar kan detta lösas tekniskt och det är upp till tillståndsprövande myndighet att reglera frågan i villkor för driften.

Sammanfattning

Inkomna remissvar föranleder inte samhällsbyggnadskontoret att föreslå några innehållsmässiga förändringar i de handlingar som varit ute på granskning. Miljökonsekvensbeskrivningen har dock kompletterats med kartbilagor.

Länsstyrelsens granskningsutlåtande bifogas i en separat bilaga.

Samhällsbyggnadskontoret bedömer att den fördjupade översiktsplanen för Vindkraftspark på Nordbillingen utgör ett genomarbetat beslutsunderlag för Skara kommunfullmäktige att ta ställning till. Materialet skickas nu till kommunstyrelsen för slutlig beredning.

Den 10 oktober 2012 behandlas ärendet i kommunstyrelsen. Kommunfullmäktige beslutar sedan att anta eller förkasta den fördjupade översiktsplanen på sammanträdet den 29 oktober 2012.

Underskrift

Samhällsbyggnadskontoret

Tina Karling Hellsvik
Stadsarkitekt

Marie-Anne Eriksson
Planarkitekt

SKARA
KOMMUN